

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Інженерно-педагогічний факультет
Кафедра загальнотехнічних дисциплін та охорони праці
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Всеукраїнський громадський дитячий рух «Школа безпеки»

ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ

Матеріали
УІІ Всеукраїнської заочної науково – практичної конференції
(28 квітня 2022 року, м. Київ)

КИЇВ 2022

ПРОВОКУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ КРИЗИ У СВІТІ

Бабаджанова О.Ф., Синельников О.Д.

*Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
olha.bab.52@ukr.net*

Аграрний сектор України є важливою складовою національної економіки, це один з провідних важелів сталого економічного розвитку країни, роль якого особливо посилюється на етапі входження нашої держави у світовий економічний простір. Зернове виробництво належить до стратегічних галузей будь-якої держави. Протягом тривалого періоду Україна за показником виробництва зернових на душу населення належала до першої десятки країн світу. Останнім часом виробництво достатньої кількості зерна набуває все більшої актуальності для зміцнення позицій України на світовому ринку. Ринок зерна найбільш чітко відображає загальні закономірності розвитку товарного аграрного ринку.

Зовнішня торгівля агропромислового комплексу будь-якої країни в умовах розширення глобальної продовольчої проблеми знаходиться під пильним контролем урядів з метою забезпечення продовольчої безпеки цих країн. Сільськогосподарська продукція є одним з головних експортних товарів України, зовнішня торгівля якою перебуває під безпосереднім впливом Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (УАЄС), яка була підписана в два етапи в 2014 році [1].

Війна Росії проти України загрожує погіршити проблему голоду в світі. Саме з України продовольча програма ООН минулого року закупила більше половини своїх поставок для нужденних. Для України Одеса, Херсон та Миколаїв були головними воротами міжнародної торгівлі. На цей канал приходилось 95% українського експорту пшениці у 2020-21 роках. Замінити поставки зерна з Чорноморського регіону дуже важко – запаси зерна в світі на низькому рівні. Світові, який щойно вийшов із кризи, спричиненої ковідом, загрожує нова продовольча криза через війну Росії проти України.

Війна негативно позначиться на різних країнах – Україна є одним із найважливіших експортерів продовольства. Це пшениця, олія, кукурудза та інша аграрна продукція. При цьому, пшениця є ключовим товаром для забезпечення глобальної продовольчої безпеки. Тільки Україна експортує близько 10% усієї пшениці та майже 16% усієї кукурудзи у світі. Україна займає перше місце в світі за експортом соняшникової олії, друге – за експортом ячменю та ріпаку, третє – за експортом жита.

В цілому від поставок зерна з України залежать понад 400 мільйонів людей у світі. Відповідно, війна в Україні кидає виклик глобальній продовольчій безпеці, питання якої особливо гостро стоїть нині для Близького Сходу та Північної Африки (Єгипет, Ємен, Ізраїль, Індонезія, Бангладеш, Ефіопія, Лівія, Ліван, Туніс, Марокко, Пакистан, Саудівська Аравія, Туреччина), які є основними покупцями пшениці та кукурудзи на світових ринках [2].

До нападу Росії українське зерно мало б потрапити до чорноморських портів залізницею та завантажитися на судна, що прямують до Азії та Європи. Але коли порти закриті, тільки невелика кількість зерна просувається на захід залізницею через Румунію та Польщу. Експорт зернових наразі обмежений до 500 000 тонн на місяць, у порівнянні з 5 мільйонами тонн до війни.

За даними Bloomberg [3], Організація Об'єднаних Націй попередила, що ціни на продукти харчування (і без того рекордно високі) можуть зрости ще на 22% внаслідок війни проти України. Суттєве падіння чорноморського експорту може призвести до недоїдання ще 13,1 мільйона людей, що посилить зростання глобального голоду в світі, який все ще оговтується від наслідків пандемії.

Література

1. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
2. <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/russian-invasion-in-ukraine-could-threaten-global-food-security-and-starve-hundreds-of-millions-globally/>
<https://www.bloomberg.com/news/features/2022-04-05/will-russia-s-war-in-ukraine-cause-wheat-shortages-raise-food-prices-more?sref=SCKvL4TY>

ПІДПРИЄМНИЦТВО У ГАЛУЗІ ПОВОДЖЕННЯ З ТПВ

Бабієнко К. В., Юрченко М. Д., Березюк О. В.

Вінницький національний технічний університет

berezyukoleg@i.ua

До твердих побутових відходів відносять картон, газетний, пакувальний або споживчий папір, всіляку тару (дерев'яна, скляна, металева); предмети та вироби з дерева, металу, шкіри, скла, пластмаси, текстилю та інших матеріалів, що вийшли з ужитку або втратили споживчі властивості; зламані або застарілі побутові прилади, – сміття, а також сільськогосподарські та комунальні харчові відходи [1-3].

За останні десятиліття, як у промислово розвинених країнах Заходу, так і в Україні, політика у сфері управління твердими побутовими відходами (ТПВ) суттєво змінилася [4]. Необхідність таких змін обумовлена зростанням темпів забруднення природного середовища, негативним впливом твердих побутових відходів на здоров'я населення, відкриттями вчених, що свідчать про шкоду відходів для навколишнього середовища, а також зростанням виробництва та споживання, що провокує утворення нових побутових відходів. Підвищення обсягів та інтенсивності відходоутворення змушує держави здійснювати адекватну політику у сфері управління відходами, основними напрямками якої, на нашу думку, є: підвищення збирання відходів поблизу джерел їх утворення; підвищення якості сортування відходів у місцях їх утворення; забезпечення переробки відходів для їх повторного залучення до господарського обігу у вигляді корисної та екологічно чистої продукції (рециклінг); утилізація відходів; поховання відходів, що не підлягають рециклінгу та утилізації.

В свою чергу, побутові відходи – це відходи, що утворюються в процесі життя та діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних із виробничою діяльністю підприємств) та не використовуються за місцем їх накопичення.

Основними принципами управління відходами в ЄС є [5, 6]:

1. Запобігання утворення відходів та зниження негативного ефекту – один з важливих аспектів у будь-якій стратегії управління відходами.
2. Самодостатність країн ЄС загалом і окремо.
3. Удосконалення технологій остаточної утилізації та моніторингу, які не спричиняють надмірних витрат.

ЛІТЕРАТУРА

1. Березюк О.В., Горбатюк С.М., Березюк Л.Л. Моделювання динаміки санітарно-бактеріологічного складу твердих побутових відходів під час літнього компостування // Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2013. № 4. С. 17-20.
2. Березюк О.В. Определение регрессии коэффициента уплотнения твердых бытовых отходов от высоты полигона на основе компьютерной программы "RegAnaliz" // Автоматизированные технологии и производства. 2015. № 2(8). С. 43-45.